

Tjänsteskrivelse

Datum

2024-07-30

Vår referens

Jonas Rosenkvist

Avdelningschef

jonas.rosenkvist@malmo.se

Utvecklingsplan för kommungemensam IT och digitalisering 2025

STK-2024-629

Sammanfattning

Serviceämnden har till kommunstyrelsen inkommit med Utvecklingsplan för kommungemensam IT och digitalisering 2025. Serviceämnden ska enligt Riktlinjer för IT och digitalisering (KF 2021-03-31 §100) ta fram en flerårig utvecklingsplan som ska ge riktning för kommungemensam IT. Kommunstyrelsen ansvarar för att besluta om planen. Planen bygger på förvaltningarnas behov av stöd eller gemensam utveckling inom IT för kommande 1-4 år. Planen har varit föremål för en bred förankringsprocess.

Inriktningen i planen kan sammanfattas med ett ökat fokus på kompetens och implementering jämfört med tidigare utvecklingsinsatser där nyetablering av teknologier har varit i fokus. IT- och cybersäkerhet har också en framträdande roll i utvecklingsplanen.

Av ärendet framgår att serviceämnden i sin budgetskrivelse 2025 begär medel om totalt 21 mnkr för finansiering av genomförande av 2025 års utvecklingsplan, varav 16 mnkr avser insatser inom IT-säkerhet och fem mnkr för övriga insatser i utvecklingsplanen. Stadskontoret framhåller att finansieringen av planen prövas i den ordinarie budgetberedningsprocessen.

Stadskontoret bedömer att serviceämnden på ett tillfredsställande sätt har fullföljt uppdraget om att upprätta en flerårig utvecklingsplan som ger riktning för kommungemensam IT. Stadskontoret ser behov av fortsatt utveckling av formerna för uppföljning av planen.

Stadskontoret betonar vikten av att serviceförvaltningen och stadskontoret i syfte att stärka Malmö stads digitala säkerhet, bibehåller och i vissa avseenden, såsom informationshantering, AI och IT-juridik, förstärker sin samverkan.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen besluta

1. Kommunstyrelsen godkänner Utvecklingsplan för kommungemensam IT och digitalisering 2025.
2. Kommunstyrelsen anmodar stadens nämnder att säkerställa utfärdandet av e-tjänstelegitimation till samtliga medarbetare för att på så sätt möjliggöra nyttjande av befintliga och kommande digitala tjänster.

Beslutsunderlag

- G-Tjänsteskrivelse KSAU 240805 Utvecklingsplan kommungemensam IT och digitalisering 2025
- Servicenämnden beslut 240618 § 58 Särskilt yttrande (M)
- Det digitala Malmö - Utvecklingsplan för IT och digitalisering 2025
- Tjänsteskrivelse serviceförvaltningen

Beslutsplanering

Kommunstyrelsens arbetsutskott 2024-08-05

Kommuncentral samverkan 2024-08-09

Kommunstyrelsen 2024-08-14

Beslutet skickas till

Servicenämnden

Arbetsmarknads- och socialnämnden

Fritidsnämnden

Funktionsstödsnämnden

Förskolenämnden

Grundskolenämnden

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden

Hälsa- vård och omsorgsnämnden

Kulturnämnden

Miljönämnden

Revisorskollegiet

Stadsbyggnadsnämnden

Tekniska nämnden

Valnämnden

Överförmyndarnämnden

Stadskontorets handläggare

Ärendet

Av Malmö stads budget 2024 framgår att digitaliseringen spelar, och kommer att spela, en viktig roll i stora delar av kommunens verksamhet som möjliggörare av andra och mer effektiva sätt att arbeta på och på så vis bidra till att lösa välfärdens

kompetensförsörjning. Samtidigt är det viktigt att digitaliseringen alltid sker med Malmöbornas och medarbetarnas bästa för ögonen och aldrig blir ett självändamål.

Kommungemensam IT och digitalisering

Definitionen av och ansvaret för kommungemensam IT och digitalisering i Malmö stad regleras i Riktlinjer för IT och digitalisering (KF 2021-03-31 § 100).

Kommungemensam IT och digitalisering omfattar den kommungemensamma digitala infrastrukturen, IT-plattformar samt processer och kompetenser som används av alla eller några förvaltningar. Syftet med kommungemensam IT och digitalisering är att leverera säker och funktionell IT samt bidra med kompetens och stöd som tar sin utgångspunkt i förvaltningarnas behov och verksamhetsprocesser. Sedan 2021 ansvarar servicenämnden för kommungemensam IT och för att årligen till kommunstyrelsen bereda ärende om antagande av plan (utvecklingsplan) för kommungemensam IT. Sedan 2023 ersätter Malmö stads principer för digitalisering (KS 2023-10-18, § 269) tillsammans med den årliga utvecklingsplanen det tidigare programmet Det digitala Malmö. Servicenämnden ansvarar för att följa upp såväl principerna som den årliga utvecklingsplanen.

Utvecklingsplanen

Utvecklingsplanen som redovisas i ärendet utgör den plan för kommungemensam IT som beskrivs i Riktlinjer för IT och digitalisering och som servicenämnden ansvarar för att upprätta. Planen är framtagen av IT- och digitaliseringsavdelningen (ITD) vid serviceförvaltningen och godkänd av servicenämnden den 18 juni 2024, § 58. I nämnden ärende lämnade Moderaterna ett särskilt yttrande. Utvecklingsplanen ska enligt riktlinjen beslutas av kommunstyrelsen.

Utvecklingsplanen ska ge stadens förvaltningar en tydlighet i vad ITD fokuserar på under kommande verksamhetsår. Utvecklingsplanens innehåll bygger på insamlade behov från stadens förvaltningar enligt den samverkansmodell som tagits fram av serviceförvaltningen tillsammans med förvaltningarna. Modellen bygger på kontinuerlig dialog och omvärldsbevakning. Utvecklingsplanen har tagits fram och förankrats löpande med förvaltningarnas digitaliseringsansvariga för att verifiera behov och innehåll.

Genomförandet av utvecklingsplanen förväntas innebära att nya leveranser av teknik och kompetenser etableras, eller förändras. Av planen framgår att den faktiska digitaliseringen och verksamhetsnyttan dock sker först när förvaltningarna på olika sätt tillämpar och nyttjar detta utbud. Det är respektive förvaltning som finansierar och resurssätter för att säkerställa att verksamhetsnytta i form av effektiviseringar och förbättrad samhällsservice realiserar. Effekthemtagningen av tillämpningen som effektivisering, ökad kvalitet eller annat sker alltså inom respektive nämnd.

Kommungemensam IT och digitalisering 2021-2024

Av utvecklingsplanen 2025 framgår att fokus åren 2021-2024 främst har legat på att etablera teknik som möjliggör digitalisering. Servicenämnden framhåller att denna grund, innehållande exempelvis digital identitetshantering, e-underskrift, digital post, utvecklings- och automationsverktyg, säkerhetsmekanismer, data- och analysförmåga,

nu finns etablerad och att stadens verksamheter nu kan använda dessa komponenter i den så kallade verksamhetsnära utvecklingen för att skapa nya eller förbättrade tjänster för invånare och medarbetare. Servicenämnden menar vidare att det krävs två saker för att denna utväxling ska ske - dels centralt resurs- och kompetensstöd, dels att medarbetare i förvaltningarna ges tid att arbeta med digitalisering och verksamhetsutveckling.

Kommungemensam IT och digitalisering 2025-

Fokus för 2025 års plan handlar, baserat på ovanstående, därför inte så mycket om teknik utan om kompetensförstärkning både hos stadens förvaltningar och ITD. Konkret innebär det färre stora utvecklingsprojekt och fler införandeprojekt i samarbete mellan förvaltningarna och ITD. För flera områden i planen pågår utredningar eller förstudier som ska mynna ut i konkreta aktiviteter. IT- och cybersäkerhet har också en framträdande roll i utvecklingsplanen.

Finansiering av utvecklingsplanen

Av ärendet framgår att servicenämnden i sin budgetskrivelse 2025 begär medel om totalt 21 mnkr för finansiering av genomförande av 2025 års utvecklingsplan, varav 16 mnkr avser insatser inom IT-säkerhet och fem mnkr för övriga insatser i utvecklingsplanen.

Servicenämnden menar att de prioriteringar och nya satsningar som beskrivs i utvecklingsplanen endast kan genomföras i sin helhet om nämndens budgetram ökas i enlighet med äskandet.

Stadskontoret framhåller att finansieringen av planen prövas i den ordinarie budgetberedningsprocessen.

E-tjänstelegitimation

Av utvecklingsplanen framgår att utfärdande av e-tjänstelegitimation för stadens medarbetare är en förutsättning för säkert nyttjande av många digitala tjänster och för att höja Malmö stads digitala säkerhetsnivå. Att utfärda e-tjänstelegitimation är kostnadsfritt för den enskilda förvaltningen. Flera tjänster och system använder redan idag e-tjänstelegitimationslösningen som identifieringsmetod. Att övergå från en mindre säker identifieringsmetod till e-tjänstelegitimationslösningen kan däremot innebära kostnader om leverantören inte är ansluten. Servicenämnden framhåller i utvecklingsplanen att stadens nämnder och förvaltningar bör säkerställa utfärdandet av e-tjänstelegitimation till alla sina medarbetare för att möjliggöra nyttjande av befintliga och kommande digitala tjänster.

Förtydligt uppdrag inom Artificiell intelligens (AI)

Serviceförvaltningen lyfter i sin tjänsteskrivelse till utvecklingsplanen fram behovet av att förtydliga servicenämndens och ITD:s uppdrag inom artificiell intelligens (AI) och de teknologier som är kopplade till AI som möjliggörare för innovation och effektivisering. Den snabba utvecklingen av teknologier och regleringen runt dessa behöver gemensamt utforskas för att bättre och snabbare identifiera möjligheter, begränsningar och förhållningssätt. ITD:s uppdrag inom AI ska därför omfatta:

- Ta fram en generell vägledning utifrån perspektiv som informationssäkerhet, juridik och etik, transparens och riskbedömning för användare av AI-tjänster.
- Bilda ett kommungemensamt AI-råd som testas under 2024 för att sedan utvärderas inför vidare etablering.
- Driva kunskapshöjande aktiviteter och förvaltningsövergripande nätverk för kunskapsutbyte inom AI.
- Bedriva utforskande arbete i samarbete med stadens förvaltningar och andra relevanta aktörer.
- Förbättra förutsättningar för kommande AI-satsningar genom bland annat strukturerade och tillgängliggjorda dataresurser.

Vägledningen för AI ska vara följsam med den snabba teknikutvecklingen, till användarnas behov och till förändringarna i reglering och styrning av AI. AI-vägledningen ska kontinuerligt utvärderas och utvecklas utifrån AI-rådets rekommendationer och förändringar i omvärlden såsom lagändringar eller tekniksprång. Den riktar sig brett till Malmö stads medarbetare, för att trygga och påskynda det egna utforskandet av AI-tjänster i arbetsvardagen. I vägledningen ges läsaren en orientering och förklaring av AI för att ge en samsyn på vad som är nytt och annorlunda jämfört med andra teknologier. Den belyser AI ur perspektiv som informationssäkerhet, juridik, etik, riskhantering och ger råd i form av regler och principer ur användarens perspektiv.

Stadskontorets bedömning

Stadskontoret bedömer att servicenämnden på ett tillfredsställande sätt och i enlighet med gällande samverkansmodell, har fullföljt uppdraget om att upprätta en flerårig utvecklingsplan för kommungemensam IT. Bedömningen är att planen är ändamålsenlig och ger Malmö stad riktning för kommungemensam IT och en tydlighet i vad servicenämnden fokuserar på kommande verksamhetsår för att tillgodose Malmö stads kommungemensamma behov av IT och digitalisering.

Samtidigt innehåller planen flera områden, i synnerhet informationshantering och IT-säkerhet, som framgent på ett ännu bättre sätt behöver samplaneras och hanteras gemensamt mellan stadens nämnder och förvaltningar.

Informationshantering

Stadskontoret vill lyfta fram att resultatet av den utredning om ansvar för information och personuppgifter som genomförts under stadskontorets ledning under 2023–2024 ska beaktas i arbetet med informationsstrategin och även i arbetet med gemensam förvaltningsmodell. Stadens strategiska arbete med data behöver harmonisera med stadens övriga arbete med informationshantering som leds och samordnas inom andra verksamhetsområden.

IT-säkerhet

I takt med att samhället blir alltmer beroende av digitala lösningar ökar kraven på att dessa lösningar fungerar, att de är motståndskraftiga både mot olyckshändelser och mot angrepp. En adekvat informations- och cybersäkerhet är idag en förutsättning för att

samhällsviktig verksamhet ska kunna fungera. Samtidigt behöver Malmö stads trygghets- och säkerhetsarbete bedrivas ur ett allriskperspektiv där olika typer av risker och behov vägs mot varandra för ett balanserat risktagande. Malmö stads verksamheter behöver stärka sin förmåga på flera sätt. Stadskontoret vill därför lyfta att åtgärder för stärkt IT-säkerhet behöver samplaneras med stadens övriga kontinuitetsplanering.

Artificiell intelligens (AI)

Stadskontoret lyfte vid beredningen av 2024 års utvecklingsplan att det kan finnas behov av ytterligare styrning på områden såsom artificiell intelligens (AI). Stadskontoret ser positivt på att serviceförvaltningen i samband med framtagande av 2025 års utvecklingsplan förtydligar servicenämndens och ITDs uppdrag kopplat till AI. Stadskontoret framhåller vikten av fortsatt nära samverkan mellan serviceförvaltningen och stadskontoret vad avser AI och dess möjligheter och konsekvenser för stadens verksamheter.

E-tjänstelegitimation

Servicenämnden framhåller behovet av att nämnder och förvaltningar säkerställer utfärdandet av e-legitimation till alla medarbetare för att på sätt möjliggöra ett bredare nyttjande av befintliga och kommande digitala tjänster. Stadskontoret vill betona vikten av säker autentisering och föreslår kommunstyrelsen att anmoda stadens nämnder att säkerställa utfärdandet av e-tjänstelegitimation till samtliga medarbetare.

Uppföljning

Stadskontoret och serviceförvaltningen (ITD) har sedan framtagande av 2024 års utvecklingsplan haft dialog om servicenämndens uppföljning av såväl föregående/innevarande års utvecklingsplan som uppföljning av hur stadens verksamheter arbetar i enlighet med antagna principer för digitalisering. Stadskontoret ser behov av att serviceförvaltningen i samband med framtagande av utvecklingsplanen för 2026, ytterligare utvecklar formerna för uppföljning.

Samverkan

Stadskontoret vill framhålla att serviceförvaltningen och stadskontoret fortsatt behöver betrakta sig ha ett gemensamt uppdrag att, med utgångspunkt i sina respektive ansvarsområden, tillsammans med stadens övriga förvaltningar skapa förutsättningar för en effektiv, innovativ, trygg och säker digital utveckling i staden. Stadskontoret betonar vikten av att serviceförvaltningen och stadskontoret i syfte att stärka Malmö stads digitala säkerhet, bibehåller och i vissa avseenden, såsom informationshantering, AI och IT-juridik, förstärker sin samverkan.

Stadskontoret föreslår att Utvecklingsplan för kommungemensam IT och digitalisering 2025 godkänns.

Ansvariga

Jonas Rosenkvist Avdelningschef
Magdalena Bondeson Sektionschef
Andreas Norbrant Stadsdirektör